

การศึกษาการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้ระบบพยาบาลเจ้าของไข้ต่อความสามารถ
ในการดูแลตนเองของเด็กออทิสติก โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์

นางสาวปณัญญา สมจิตร

โครงการศึกษาอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2550
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF NURSING PRACTICE USING PRIMARY NURSING SYSTEM
ON SELF CARE ABILITIES OF AUTISTIC CHILDREN IN
YUWAPASARTWITHAYOPATUM HOSPITAL

Miss Panutta Somjit

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of The Requirements
For the Degree of Master of Nursing Science in Mental Health and Psychiatric Nursing
Faculty of Nursing Chulalongkorn University
Academic Year 2007

ปณัฏฐา สมจิตร : การศึกษาการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้ระบบพยาบาลเจ้าของไข้ต่อ
 ความสามารถในการดูแลตนเองของเด็กออทิสติก โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์
 (A STUDY OF NURSING PRACTICE USING PRIMARY NURSING SYSTEM
 ON SELF CARE ABILITIES OF AUTISTIC CHILDREN IN
 YUWAPASARTWITHAYOPATUM HOSPITAL) อาจารย์ที่ปรึกษา :
 รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์, 132 หน้า

การศึกษานี้เป็นการดำเนินโครงการศึกษาอิสระ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบ
 ความสามารถในการดูแลตนเองของเด็กออทิสติก ก่อนและหลังการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้ระบบ
 พยาบาลเจ้าของไข้ กลุ่มตัวอย่างคือ เด็กออทิสติก จำนวน 20 คน และผู้ดูแลเด็กออทิสติก จาก 20
 ครอบครัว ซึ่งมารับบริการที่แผนกผู้ป่วยใน โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ โดยเด็ก
 ออทิสติกที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจะได้รับการดูแลในระบบการพยาบาลเจ้าของไข้ และทีมการพยาบาล
 เจ้าของไข้ จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย คู่มือการใช้ระบบพยาบาล
 เจ้าของไข้สำหรับพยาบาลเจ้าของไข้ คู่มือการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลผู้ร่วมดูแล และคู่มือ
 ปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลคลินิก เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่
 แบบประเมินความสามารถในการดูแลตนเองของเด็กออทิสติก ซึ่งได้รับการตรวจความตรงตาม
 เนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .80 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติ
 ทดสอบที (Paired t - test) โดยกำหนดค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษาที่สำคัญ มีดังนี้

ความสามารถในการดูแลตนเองของเด็กออทิสติกทั้งโดยรวมและรายด้าน หลังได้รับการ
 ปฏิบัติการพยาบาลในระบบพยาบาลเจ้าของไข้ สูงกว่าก่อนได้รับการปฏิบัติการพยาบาลในระบบ
 พยาบาลเจ้าของไข้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สาขาวิชา การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
 ปีการศึกษา 2550

ลายมือชื่อนิสิต.....ปณัฏฐา สมจิตร
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4977806236 : MAJOR MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING

KEY WORD : AUTISTIC CHILDREN / PRIMARY NURSING SYSTEM / SELF CARE ABILITIES.

PANUTTA SOMJIT : A STUDY OF NURSING PRACTICE USING PRIMARY NURSING SYSTEM ON SELF CARE ABILITIES OF AUTISTIC CHILDREN IN YUWAPRASARTWITHAYOPATUM HOSPITAL. INDEPENDENT STUDY
ADVISOR : ASSOC. PROF. JINTANA YUNIBHAND. Ph.D., 132 pp.

The purpose of this independent study was to compare self care abilities of autistic children before and after receiving nursing practice using primary nursing system. The sample comprised of 20 autistic children and their families which were recruited according to inclusion criteria, and 12 primary nurses, Yuwaprasartwithayopatum Hospital, Samutprakarn Province. The instruments used in this study were three manuals which were developed to guide nursing practice using primary nursing, nursing activities, and clinical nursing practice guidelines, which were validated by .05 panel of 5 experts. Data were collected by a self care abilities of autistic children scale. The Cronbach's Alpha coefficient reliability of the scale was .80 . The gathered data was analyzed by paired t – test.

Major findings were as followed.

Self care abilities of autistic children after receiving nursing practice using primary nursing system was significantly higher than before receiving nursing practice using primary nursing system, at the .05 level.

Field of study Mental Health and Psychiatric Nursing
Academic year 2007

Student's signature: *Panutta Somjit*
Advisor's signature: *Jinta Yunibhand*

กิตติกรรมประกาศ

โครงการศึกษาอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนพันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระ ผู้ซึ่งให้ความรู้ ซึ่งแนะแนวทางในการศึกษา เป็นทั้งแรงบันดาลใจให้ผู้ศึกษาเกิดความมุ่งมั่น ตลอดจนให้ความเมตตา เอาใจใส่ และให้กำลังใจผู้ศึกษา ตลอดมา ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม รอดคำดี ประธานกรรมการและ อาจารย์สุภาวดี ชุ่มจิตต์ กรรมการ ที่ให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขโครงการศึกษาอิสระให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 10 ท่าน ที่ให้ความกรุณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อผู้ศึกษาในการพัฒนาตนเอง รวมทั้งให้กำลังใจในการศึกษาตลอดมา

ขอขอบพระคุณ นายแพทย์ คุณิต ลิขนะพิชิตกุล ผู้อำนวยการโรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ คุณรารวรรณ ชีพัฒน์ หัวหน้ากลุ่มการพยาบาล คุณชุตินา ไกรอ่ำ หัวหน้าหอผู้ป่วยใน 4 บุคลากรหอผู้ป่วยใน 3 และ 4 ทุกท่าน รวมทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการทดลองใช้เครื่องมือ และดำเนินการทดลองจนเสร็จสิ้นกระบวนการ

ขอขอบคุณ คุณปภพกร พ่วงเชย ที่เป็นผู้ช่วยในการศึกษา ขอขอบคุณ คุณพรทิพย์ จรุงศักดิ์สกุล ที่ให้คำปรึกษาในการใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งเพื่อนๆ ร่วมรุ่นทุกท่านที่ให้คำแนะนำ และกำลังใจ

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ คุณสุริรา อภิสมบูรณ์ และคุณก้องภูษงค์ บุญชนเมธิ ที่คอยห่วงใย เป็นกำลังกาย กำลังใจ ให้การสนับสนุนเอื้ออาทรในทุกเรื่อง จนกระทั่งสามารถทำการศึกษาในครั้งนี้ได้สำเร็จด้วยความเรียบร้อย

ท้ายสุดนี้คุณค่าและประโยชน์ที่มีอยู่ในโครงการศึกษาอิสระนี้ ผู้ศึกษาขอมอบแด่กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นเด็กออทิสติกและครอบครัวผู้ดูแลเด็กทุกท่าน ให้มีความสุขกาย สุขภาพใจที่สมบูรณ์ตลอดไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	7
แนวเหตุผลและสมมุติฐานการศึกษา	7
ขอบเขตการศึกษา	10
คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	14
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเด็กออทิสติก	16
ความสามารถในการดูแลตนเอง	30
การพยาบาลเด็กออทิสติก	38
การปฏิบัติการพยาบาลในระบบพยาบาลเจ้าของไข้	50
วิธีการปฏิบัติการพยาบาลในระบบพยาบาลเจ้าของไข้ในเด็กออทิสติก	54
งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	56
กรอบแนวคิดในการศึกษา	57
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	58
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	58
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	61
วิธีการดำเนินการทดลอง	68
การเก็บรวบรวมข้อมูล	79
การวิเคราะห์ข้อมูล	80

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	81
การรายงานพฤติกรรมเด็กออทิสติกที่เข้ารับการปฏิบัติการพยาบาล ในระบบพยาบาลเจ้าของไข้	88
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	89
สรุปผลการศึกษา	92
อภิปรายผล	92
ข้อเสนอแนะ	96
รายการอ้างอิง	98
ภาคผนวก	104
ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ	106
ข สถิติที่ใช้ในการศึกษา	108
ค เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	110
ประวัติผู้ศึกษา	132

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า	
1	ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ การวินิจฉัยโรค ระดับความรุนแรงของโรค.....	60
2	จำนวนร้อยละของเด็กออทิสติก จำแนกตามเพศ อายุของเด็กออทิสติก การวินิจฉัยโรค ระยะเวลาที่เข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยใน ประวัติการได้รับยาทางจิตเวช ผู้ดูแลหลักซึ่งดูแลเด็กมากที่สุด ผู้ให้การช่วยเหลือในการดูแลหรือผู้ช่วยดูแลที่อยู่ในกลุ่มวิจัย แผนการดูแลเด็กในครอบครัว และการรักษาอื่นๆ	82
3	คะแนนและค่าเฉลี่ยของความสามารถในการดูแลตนเองจำแนกรายด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ด้านการสื่อความหมายและ บอกความต้องการ และด้านการรับรู้และเข้าใจระเบียบทางสังคม ของเด็กออทิสติก ก่อนและหลังการใช้ระบบการพยาบาลเจ้าของใจ	83
4	เปรียบเทียบจำนวนและร้อยละ ของเด็กออทิสติก จำแนกตามระดับ ความสามารถในการดูแลตนเองโดยรวม และรายด้าน ก่อนและ หลังการทดลอง.....	86